IIde Jaargang — Curaçao den 19n. Mei 1894 — N° 542

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl 0.50, voor elken regel meer fl. 0.07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.
UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA:
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, PARIS.

E Courant aki ta sali tur dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10.— pa aña.
Un number só fl. 0.25.
Un anuncio di 1 té 7 regel fl. 0.50 cada regel mas fl. 0.07½.

Natuur en Bovennatuur.

Wij zagen de vorige maal met een enkelen blik, hoe de vernielende storm, die in het bezoek van Zola *Lourdes* met den ondergang bedreigde, reeds kort na diens aankomst begon te bedaren. De ontzettende golf, die schrikwekkend aan kwam rollen en een dierbare plek ging inzwelgen, spatte uiteen tegen de rotsen van Massabielle.

Was het wellicht een hooghartig medelijden, dat Zola vervulde, toen hij zweeg over de wonderen van Lourdes? Was hij het doel zijner reis vergeten? Gevoelde hij niet, dat geheel de ontwikkelde wereld hem bij zijn vertrek nageoogd had, en hem in den geest bij zijn ommegangen in de bedevaartplaats volgde? In de opvatting van duizenden was zijn onderneming grootsch, glorievol; hij zou in het krijt treden tegen het wonder en dit glansrijk verslaan, te niet doen. En nu zwijgt hij. Waarom? Hij zelf zal het ons te kennen en ons daarbij gelegenheid geven te aanschouwen, hoe de maatschappelijke belangen de edelste en diepste overtuiging in 's menschen hart kunnen verstikken.

In een brief aan den ~~Temps maakt~~ dokter Boissarie melding van een onderhoud, dat hij met Zola had gehad. Bij diens bezoek namelijk aan de clinique had de dokter den wensch geuit, dat alle fransche meesters te Lourdes mochten gaan onderzoeken, hoe de geneesheeren daar werken. En Zola had hierop geantwoord: "zij zullen niet komen; hun verleden, hun werken, hun positie, alles drijft hen ver van U heen en zal hen nog lang verwijderd houden."

Men heeft recht te veronderstellen, dat Zola zelf aan het euvel lijdt, dat hij anderen zonder bewijs toedicht. Inderdaad, dat woord blijkt uit het hart van den schrijver opgeweld: zijn verleden, zijn boeken, zijn positie, dat zijn de beweegredenen, die hem weerhouden zich over te geven. Wat verliest de meester, de machtige strijder veel van zijn glorie, nu hij zich plaats in dit licht. Maatschappelijke belangen dringen zijn overtuiging op den achtergrond in en benemen hem den moed voor de waarheid op te treden.

Het valt gemakkelijk te begrijpen, dat Zola in dit licht liever niet gezien wenschte te worden. Het zou hem alleronaangenaamst geweest zijn indien de wereld wist, dat hij, zij het ook een verborgen overtuiging op het altaar van het eigenbelang ten offer bracht. Hij diende zich dus te vermannen en met zekere hoogheid een rol te gaan spelen.

Men liet hem ook niet vol tijd voor keus. Courantiers, reporters, enz. allen van de vrije kleur sloten hem in een kring en de een vroeg al dringender dan de ander. Wel, hebt ge te Lourdes wonderen gezien?

Nog onder den indruk van wat hij inderdaad te Lourdes gezien heeft, vergeet hij zijn rol en antwoordt oprecht: „Inderdaad; ik heb zieken gezien, *die zich volstrekt niet bewegen konden en plotseling opstonden en wandelden.*"—Algemeene verwondering!

Voor die blijkbare verwondering verbleekte Zola. En aanstonds haastte hij zich er bij te voegen, dat hij niet aan het bovennatuurlijke geloofde! Die plotselinge genezingen, meende hij, tegen zijn overtuiging in, moesten dus toegeschreven worden, aan hypnotisme, suggestie enz. En hiermede keert de meester op het pad der geschiedenis terug en bauwt na, wat R e n a n jaren vóór hem geschreven had!

Men herinnere zich hier de beweegredenen die hij anderen toedichtte, als een hinderpaal voor hun overgang: en dit op hem toepassende, mogen wij zeggen: „zijn verleden, zijn boeken, zijn tegenwoordige positie, alles houdt hem terug en zal hem nog lang weerhouden!"

Een avontuur van Vanderbilt.

Van den Amerikaanschen spoorwegkoning Vanderbilt worden tal van curieuse anecdotes verteld: de zonderlingste van alle en tevens de minst bekende is zeker wel de volgende: Het was in 1852. Vanderbilt, geassocieerd met George Law, had het plan opgevat een spoorweg aan te leggen tusschen Panama en San Francisco, van welken zeker druk gebruik zou worden gemaakt door de velen, die naar de goudvelden van Californië trokken. Garrisson, wien dit ter oore kwam en die reeds voorbereidende maatregelen had genomen tot uitvoering van eenzelfde plan, begrijpend dat hij tegen den millionnair toch niet opgewassen zijn zou, bood hem aan de reeds aangekochte gronden en gebouwde stations over te nemen. Beide mannen hielden er niet van veel woorden te gebruiken. Vanderbilt verklaarde zich bereid voor een bepaalde som het voorstel aan te nemen en Garrison gaf last de papieren voor de overname in orde te brengen. Vanderbilt echter, later eens kalm nadenkend, was voor zichzelven tot de conclusie gekomen dat de voorwaarden eigenlijk veel voordeeliger ~~waren voor~~ Garrisson dan voor hem, waarom hij, toen een paar dagen daarna een bediende van Garrison hem kwam vragen, om de noodzakelijke stukken voor het opmaken van het contract, eenvoudig ten antwoord gaf, dat hij van zijn voornemen afzag en zich verontschuldigde: — De voorwaarden bevallen mij niet, zei hij.

Toen Garrisson deze boodschap werd overgebracht, stoof hij woedend op.

Bevallen hem de voorwaarden niet? riep hij uit, dat zullen we zien! Ik zal wel iemand zenden om voor mij te teekenen, we spreken elkaar nader!

Eenige dagen daarna trad Garrisson het kantoor van Vanderbilt binnen, waar zich juist een drietal ambtenaren ter afdoening van zaken bevonden: hij nam een stoel en wachtte tot de bezoekers vertrokken waren en hij zich met den bankier onder vier oogen bevond. Toen haalde hij de door hem opgestelde verkoopacte uit den zak.

Waarde Vanderbilt, zei hij zeer kalm, ik noodig u beleefd uit deze acte te teekenen.

Volstrekt niet, antwoordde de andere, ik heb u doen berichten dat ik niet teekenen zal, steek dit contract in uw zak en verschoon mij, ik heb bezigheden.

Garrisson nam bedaard het papier weder op en ging naar de deur. Vanderbilt keek hem na met een uitdrukking van innige tevredenheid, doch deze uitdrukking veranderde al zeer spoedig, toen hij zag, dat zijn vriend de deur op dubbel slot deed, den sleutel in den zak stak en, alles even bedaard, een revolver te voorschijn haalde.

Beste vriend, gij ziet de pendule voor u, zij wijst vijf minuten vóór twaalf. Welnu, als gij vóór den laatsten slag van twaalven niet geteekend hebt, schiet ik u neer ...

Er kwam een groote stilte in het cabinet, alleen verbroken door het tik-tak-tik-tak van het uurwerk.

Vanderbilt voelde zich vreemd te moede, zijn vriend, dat wist hij, was tot alles in staat, dat pistool was misschien hetzelfde, waarmede hij voor eenigen tijd een ander een kogel in het hoofd joeg.... daar klonk de eerste slag van twaalven, Garrisson spande de haan, nu werd het den ander te eng om het hart, hij greep de pen, teekende en stak het stuk in de enveloppe.

't Is zeer wel, zei Garrisson, zijn pistool kalmpjes opstekend. Adieu, mijn waarde, ik zal het gebeurde nergens vertellen, ook gij niet, hoop ik, we zouden anders verplicht zijn elkaar nog eens onder vier oogen te onderhouden.

FEUILLETON.

CAGLIOSTRO

Continuación.

Di la Haya, él ta bai visitá Amsterdam i algun otra ciudad di Holanda; toer camina nan ta recibiéle den Logia coe fiesta briljante i su cabala i negromancia ta haci hopi furor. El ta vendé e verdadera piedra filosofal koe ta contené oro, pero él ta haci nan paguéle diez vez valor dje oro koe ta den. El ta recibí diamante chiquito p' él dirtí trahá diamanta masjá grandi di hopi valor, ma e pruébanan a fracazá asino á menudo, koe por fin e holandesnan calma, según Bulau ta yamá nan, ya no kier a riscá más nan placa i nan piedra preciosa. Coe su secreto di sabi ki número di lotería ta saca premio mayor, él a ganjá un jioe de la Haya kitéle 500 thaler. Miéntras e homber a bai Bruselas precipitadamente bai coemprá e biljete, Cagliostro a provechá di su ausencia pa abandoná la Haya pa Maastricht. Aljí él ta biba coe gran tono na hotel "Le Moulin à Vent" dans le grand Etat, oenda 10 di 1761, Logia "Constance" ta tené su reunionnan. Na Maastricht també él ta doená hopi representación, i su magnetismo i cabala ta procuréle di mayor admiración.

Coe política parcé él a ocupéle bien poco na Holanda. Sin embargo su contemporáneonan ta bisa koe él tabata visita clubs, koe nan a coeminsá erigí na e tempoe aljí, ma koe mes cos koe Voltaire él també tabata quejá dje poca animación política di holandesnan pa siguí ejemplo dje revolucionarionan francés.

Además él tabata masjá oeupá coe su rito egipcio, i nada más á propósito koe esai pa yená su sacoe riba costia dje héndenan crédulo, mientras él mes tabata oculto tras di un velo di misterio.

Ora Cagliostro a regresá na la Haya, él a haljá entusiasmo a fría i toer sacoe di placa cerrá. P'esai el ta sali dje Holanda tan calma bai Venecia, aljí bao di nomber di marqués Pellegrini él ta relacionéle coe su hermànonan masón, i él ta excitá grandi curiosidad coe su ciéncianan secreta. El a lográ hací un comerciante kere firmemente koe él conocé arte di hací lino bira seda, mercurio bira plata i bronce bira oro. Ora él a recibí 1000 pieza di oro, bao di promesa di comuniquéle e secrétonan precioso, Cagliostro a hui liger bai Berlin na un comisión, bon pagá, di sociedadnan secreta, i e comerciante veneciano a keda pa él mes haci su pruébanan.

Kende koe keda admirá di destreza di Cagliostro, pero más tantoe ainda di negligencia di policía koe, fuera algún caso raro, semper a larguéle scapa bai, mester toemá na consideración koe cada provincia tabatin su lei local i su jurisdicción; koe n'e tempoe aljá ni telégramo ni fotografía no por a prestá nan servicio pa arrestá e bandido na frontera; por fin, koe masonnan tabata facilitéle toer medio posible, di modo koe pa e razonnan aljí i també pa falta di ferrocarril, él por a salvá su curpa bai más fácilmente di lo que por ta posible awé."

¿Nos no a mira awor aki — Goethe ta scirbi na 1805 — un Cagliostro recorré grandi distancia precipitadamente, cometiendo fraude di un punto di mundo na otro i haljando amigoe i partidario na toer camina?" Na su toempoe vianan di cominicación no tabata tan fácil. Bo por a establecé bo na un tera, disfrazá bo i keda bibá scondi duranti hopi tempo.

Coe e 1000 pieza di oro dje comerciante di Venecia den su sacoe, Cagliostro a bai Neurenburgo. Na e posada camina él a hospedá, él a topá coe un noble koe él a reconocé como masón na su senjanan. Na e ocasión aljí Cagliostro no a ganjá, yamando su mes gran oficial, visto koe na la Haya nan a promovéle na rango di Visitador. Ora e noble a puntréle su nomber, él a moestrele su tarjeta coe e dibujo coptico di culebra mordiendo e manzana. Awor e homber ilustrado a coeminsá keré koe él tabatin di haci coe e gran maestro invisible di orden, koe ta posedé e gran secreto di cabala i koe ta tenéle scondi únicamente, pasobra él no ta deseá di moeri kimá manera e gran maestro di Templarionan.

Respetuosamente él a presentá e extrangero misterioso un precioso ringichi di diamante, i Cagliostro a dignele aceptéle, largando e homber den su kerementoe, ma promer koe e noble por a buscá mejor información, él a continuá su viaje pa Berlin.

"Mi no a tribi — él a declará después — sali coe nada nobo den Logia dje ciudad aljí, sabiendo koe él ta protegé pa un braza fuerte." E braza fuerte koe no ta otro sino Federico II, rei di Prusia, i koe además tin costumbre di cai duro riba kende koe esparcé muchoe cos nobo é ilustración den su tera, no a inspirá Cagliostro únicamente respeto, ma obliguéle — según Sijpestein — di abandoná e ciudad den 24 ora. Te hasta na su salida obligá, e impostor a keda maraviljoso. Riba e día fihá pa 12 ora di merdia tabatin na toer porta di Berlin, empleádonan di policía coe encargo di participá nan gefe inmediatamente su salida. ¿Kende lo por des-

De jaren verliepen, elken dag ontmoetten de mannen elkaar, ze wisselden geen groet, ze zaten op één bureau, ze wisselden geen woord en van het gebeurde spraken ze niet. Eerst na Garrisson's dood vertelde Vanderbilt in zijn familiekring het gebeurde, woedend sloeg hij dan met de vuist op de tafel en verzekerde het nog niet te kunnen begrijpen, hoe hij zich zóó had laten beetnemen.

NIEUWSBERICHTEN

NEDERLAND.

HH. MM. vertoefden in den morgen van den 18 April ruim een half uur in den Dierentuin.

Aan den hoofdingang van het nieuwe gebouw werden de bezoeksters ontvangen door de bestuursleden Van Limburg Stirum, den directeur dr. Oudemans en den assistent-directeur Driessen. De receptiezaal voor leden der koninklijke familie was voor deze gelegenheid door de firma Pander in Perzischen stijl versierd en de koninklijke loge op een gedeelte bovengalerij keurig met Oostersche draperieën bekleed. In die loge liet de Regentes den architect van het gebouw, den heer Wesstra, bij zich roepen, om haar inlichtingen te verstrekken omtrent de inrichting en hem haar compliment te maken over de fraaie zaal.

Op een gegeven sein werden de groote schuifdeuren geopend, en hadden HH. MM. het gezicht in de rotonde. Op een tweede teeken werden alle nooddeuren geopend.

Daarna vertoefden de Koninginnen nog in de benedenzaal en maakten daarna een wandeling door den tuin naar de groote serre, waar de hortulanus Kottmann van de Regentes herhaaldelijk de betuiging van hare bewondering over de bloemenpracht mocht vernemen.

Na de serre bezochten HH. MM. de andere kassen, waarin o. a. de wanda's in vollen bloei de heerlijkste geuren verspreidden, en het aquarium, waarna de bezoeksters bij de vogelenzaal weer in haar rijtuig stapten en den tuin verlieten.

Namens HH. MM. werd een aanzienlijk bedrag ten behoeve van het ziekenfonds van het personeel aan den directeur ter hand gesteld.

BUITENLAND

Italie. — Ziehier eenige bijzonderheden omtrent de prelaten, die in het aanstaande Consistorie zullen gepurperd worden.

Mgr. Egide Mauri, aartsbisschop van Ferrara, is geboren in den Kerkelijken Staat, nu 65 jaar geleden. Hij behoort tot de Dominicaner-orde, waarvan hij vicaris-generaal is geweest, en is een uitmuntend godgeleerde en filosoof. Hij heeft de kerkelijke tucht in vele kloosters van Italië en zelfs te Dusseldorf verscherpt.

Mgr. Svampa, aartsbisschop van Forli, die naar den gewichtigen zetel van Bologna verplaatst wordt, is eveneens een Italiaan. Hij is 44 jaar oud en zal dus de jongste kardinaal worden. Als geestelijk directeur van het College der Propaganda was hij te Rome zeer bekend en meer nog daarbuiten, doordien hij als professor aan het Romeinsche-seminarie colleges gaf in het burgerlijk recht, die door geestelijken der geheele wereld gevolgd werden.

Op den stoel der HH. Ambrosius en Carolus Borromeus, den aartsbisschopszetel van Milaan, wordt Mgr. Ferrari, de 48-jarige bisschop van Como geplaatst, die daarbij tevens het purper verkrijgt. De keus is op dezen bisschop gevallen, daar voor den zetel van Milaan, de intellectueele en industrieële hoofdstad van Italië, een prelaat noodig is van diplomatieke bekwaamheid, die de Italiaansche regeering geen steen des aanstoots is en tevens voor de rechten der Kerk weet op te komen.

Mgr. Perraud is een Fransch bisschop, tevens lid der Academie. De Fransche regeering heeft zich lang verzet tegen zijne verheffing tot het kardinalaat, maar Leo XIII heeft dien tegenstand weten te overwinnen.

Mgr. Sancha y Nervas, aartsbisschop van Valencia, is ook Spanjaard van geboorte. Hij was nauwelijks 38 jaar, toen Pius IX hem, achttien jaar geleden, reeds tot bisschop verhief. Vier jaren lang is hij bisschop van Madrid geweest.

Mgr. Francesco Segna was vroeger hoogleeraar in de theologie aan het Apollinaris-seminarie. Tijdens kardinaal Rampolla nuntius te Madrid was, was hij diens auditeur. Later kreeg hij den gewichtigen post van secretaris der Congregatie voor buitengewone kerkelijke zaken. Meer dan diplomaat is Mgr. Segna echter theoloog en kenner van het canoniek recht. Eene bijzonderheid: twee jaren geleden verloor hij zijne moeder, doordien roovers in het ouderlijk huis te Vallinfreda drongen en haar laf hartig vermoordden.

Pater Steinhuber is een Beier van geboorte, een man van ruim 69 jaar. Hij behoort tot de orde der Jesuieten en bewoont eene cel in het Germaansch College te Rome. Om zijne groote geleerdheid werd hij sinds lang aanhoudend door de kardinaals congregatiën geraadpleegd. Hij is doctor in de theologie, in de philosophie en in het canoniek recht. Eerst op 32-jarigen leeftijd, toen hij zijne graden reeds lang behaald had en als wereldlijk priester in zijn vaderland werkzaam was, trad hij in de Societeit als novice en werd 11 jaar later geprofest. Hij is consultor van tal van Congregatiën en theoloog der Penitencerie, het hooggerechtshof in kwesties van geweten (Deze hoog gewichtige post wordt altijd door een Jesuiet bekleed).

Reeds verleden jaar was het bekend, dat pater Steinhuber kardinaal zou worden, en de gelukwenschen kwamen van alle kanten. Maar de benoeming was nog niet officiëel aangekondigd, en Leo XIII, die er niet van houdt, dat anderen vóór hem kardinalen aanwijzen, stelde de creatie eenvoudig uit.

In den laatsten tijd heeft het H. College langzamerhand alle religieuzen uit zijn midden verloren, zoodat er in hoofdzaak diplomatieke en politieke kardinalen overbleven en te weinig kardinalen, die gewoon zijn aan het stille studieleven van de cel of het professoraat. Dit element is noodig in het H. College, vooral voor de groote theologische en canonieke kwesties, die den Congregatiën worden voorgelegd. De a. s. benoeming van Mgr. Segna en pater Steinhuber vult deze gaping aan.

Frankrijk.—De *Petit Parisien* bevat een telegram uit St.-Petersburg, volgens hetwelk keizer Wilhelm, met toestemming van keizer Frans Jozef en Koning Humbert, door tusschenkomst van graaf Schuwalow den Czaar zou gevraagd hebben een congres der mogendheden bijeen te roepen, dat zich met de ontwapening zou bezig houden.

De Czaar zou dit aanbod hebben afgewezen.

Indien zulk eene uitnoodiging officiëel uit Berlijn kwam, zouden Rusland en Frankrijk waarschijnlijk met een *non possumus* antwoorden.

— De *Martin* verhaalt, dat de ontploffing in het restaurant-Foyot het werk zou geweest zijn eener vrouw, die vroeger oneenigheden heeft gehad met Laurent Talmads en thans betrekkingen heeft met iemand, die door zijn beroep gedurig bezig is met scheikunde.

Het blad voegt er bij, dat men op den avond van den aanslag in een koffihuis nabij het Odéon eene vrouw gezien heeft, als zeeofficier verkleed, die na de ontploffing onmiddelijk verdween.

Tailhade noemt dit verhaal een roman, uitgevonden door zijne vrienden, die zich zekere vroegere avonturen hebben herinnerd. De bom kwam naar zijn oordeel wel stellig van een anarchist, die zich van het werktuig daar ontdaan heeft, omdat hij niet wist, waar er mee te blijven, en omdat hij vreesde het lot van Pauwels te ondergaan.

Wat de vrouw betreft, die als zeeofficier verkleed was, deze bestaat en is in het Quartier Latien zeer goed bekend. Nu eens leent zij de uniform van een jongen officier, dan die van een student. Zij heeft novellen geschreven onder den naam van G. d'Estoc.

Een Belg sprak eergisterenavond te Parijs een paar politie-agenten aan en zeide hun: „Gij zoekt den pleger van den aanslag in het restaurant Foyot? Dien zult gij nooit vinden. Binnen acht dagen heeft er een nieuwe aanslag plaats waarvan de dader eveneens onbekend zal blijven. De maatschappij is verfoeilijk; ze moet vernield worden." De man is in hechtenis genomen.

Voor het hof van Orleans stond deze week terecht de anarchist Huard, onderwijzer van beroep. Met twee gezellen, waarvan de een niet minder dan dertien veroordeelingen had ondergaan, had hij zich te verantwoorden.

Ter terechtzitting bleek, dat deze fraaie onderwijzer een artikel had geschreven, waarin hij Ravachol zijn eenigen Christus noemde; zijn oorlogskreet was: „Weg met alles! Leve de rest!" Bovendien had hij verschillende recepten uitgedacht voor het maken van bommen, die hij alle beschreven had in eene handleiding, getiteld: *Produits antibourgeois.*

Met behulp van deze handleiding en onder toezicht van den schoolmeester hadden de beide andere anarchisten een aantal bommen gemaakt, die zij, om zich te oefenen, in de bosschen lieten springen.

Bij eene huiszoeking ten zijnent waren niet alleen allerlei ontplofbare stoffen gevonden, maar ook geheele pakken met anarchistische bladen, o. a. de *Père Peinard* en verschillende liedjes van eigen maaksel, waarin sprake was van het ophangen der burgers, het in brand steken der kerken en het in tweeën snijden der pastoors.

De gevaarlijke schoolmeester werd tot drie jaar gevangenisstraf veroordeeld, de beide andere beklaagden tot twee jaar.

Ziedaar een man, waaraan de voorstanders van het openbaar onderwijs hunne kinderen toevertrouwen.

— Er komen tegenwoordig van alle kanten zoovel berichten omtrent proefnemingen met den zgn. „normalen" arbeidsdag, en er worden zulke wonderen verteld over de allergunstigste uitslagen, dat een schoenfabrikant nabij den Plantentuin te Parijs, de heer Cornevot, ook eens de proef heeft willen nemen.

De heer Cornevot heeft in zijn dienst 250 stukwerkers en 50 man, die uurloon krijgen; allen werkten 11 uren daags.

De achturige arbeidsdag kwam. De stukwerkers, hoeveel ijver ze aan den dag legden, konden gemiddeld niet meer leveren, dan ze andere in 9½ uur afwerkten, wat hun dus eene schade in het loon opgeleverd van ruim 13½ percent. De uurwerkers leverden elken dag 50 × 3 uren productie minder.

Als de heer Cornevot de proefneming hadde voortgezet, zou hij, daar de loonen dezelfde bleven, jaarlijks eene schade van 70.000 francs hebben geleden, wat binnen weinige maanden het bankroet zijner fabriek zou hebben tengevolge gehad.

In gemeen overleg tusschen werklieden en patroon werd dus besloten, die „normale" abnormaliteit te staken en weer tot het oude stelsel terug te keeren.

— De socialist Pierre Leroux, dien men niet beschuldigen zal van onder godsdienstige invloeden te staan, schreef: „Ik zou op het Pantheon deze woorden willen schrijven: De Fransche Revolutie is gekomen, en de werkman is gedwongen geworden, een dag per week meer te werken, om te kunnen leven."

Belgie.— Het „Vlaamsch grievencomiteit van Antwerpen" — ter verdediging der Nederlandsche taalbelangen in België — richt eenen dringenden oproep tot de Vlaamsche en Hollandsche deelnemers aan de wereldtentoonstelling van 1894, opdat zij voor de opschriften hunner uitstallingen en voor hunne berichten aan het publiek zoo niet uitsluitend, dan toch bij voorkeur het Nederlandsch gebruiken.

Luxemburg.— Het Staatsblad van het groothertogdom meldt als aanstaande eene vermeerdering van het gezin des kroonprinsen. De erfgroothertog heeft in de maand Juni van het vorig jaar prinses Marianne van Broganza gehuwd. De bisschop van Luxemburg heeft openbare gebeden voorgeschreven. Men weet, dat, hoowel de erfprins Protestantsch is, zijne kinderen Katholiek zullen zijn, evenals zijne vrouw, zoodat de Katholieke bevolking na de Protestantsche dynastie der Oranje's eene Katholieke Nassausche dynastie zal krijgen.

Duitschland.— Het Centrumsvoorstel tot opheffing der Jesuïetenwet is dus, zooals wij gisteren meldden, door den Duitschen Rijksdag in eindstemming aangenomen.

Daarmede, zegt de *Germania*, is het verdiende vonnis geveld over deze buitensporigste, hardste en onrechtvaardigste van alle uitzonderinswetten.

Voor het voorstel stemde als één man het Centrum, dat in roemvolle voltalligheid tegenwoordig was. Slechts twee afgevaardigden, door ziekte verhinderd, waren afwezig; den een was door den geneesheer streng verboden zich naar Berlijn te begeven, de ander vertoeft in het herstellinngsoord Montreux. Verder stemden voor: de Hannoversche hospitaten van het Centrum, de Polen, de Elsassers, de Zuid-Duitsche volkspartij en de sociaal-democraten. (De laatsten, hoezeer zij de Katholieken en Jesuïeten ook haten, konden niet

---

cribí e admiración, ora di cada porta dje ciudad Berlin, nobo a yegá koe na mes ora Cagliostro a sali bai pa e porta alji justamente na 12 ora? Jegando na Leipzig él ta disfrutá di más tranquilidad. Den Logia Apolo, él ta figurá como gran dignatario i alquimista. No ta constá koe nan a haci prueba di su arte, ma sí koe nan a doená masjá comementoe na su honor — ó manern nan ta bisa "banquete na Logia" — camina según costumbre masónica semper toer garifi, tayó, glas etc. ta pará tres tres, pa indicá e santísimo Tres. Cagliostro a invitá su hermánonan també na su cas i él a papiá acaloradamente di su rito egipcio, condenando lo ke nan ta yamá e observancia severa, koe tabata meselá coe hopi brujería. El a pronosticá koe, si nan no largá nan práctica impia, promer koe un luna di tempoe, Dios, pa castigo, lo matá nan gefe I. G. Schroefter. E profecia alji di mal aguero, suponé mes koe él a ser hací — ta Cagliostro ta bisa — a sali sin embargo asina precies, koe poco después, na 1779, J. G. Schroefter a mata su curpa den un mondi cerca Leipzig, yamá Rozenthal, na presencia di algún di su discípulonan na kende él a declará koe él a haci promesa koe él no por cumpli. Koe Cagliostro no por a guantá Schroefter i koe él a papia toer maloe di dj'éle den su interrogación, ta quizas pa motivo di celo, pasobra Shroefter tabata permiti su mes den Alemania—semper na menor escala — casi e mes libertadnan koe Cagliostro den hinter Europa. Schroefter tabata pertenecé na Iluministanan, predicador di rito escosés, i representador di espectro i spiritunan; él tabata sacá placa di héndenan simple, ignorante i di buena fé; no sin bon motivo, él també a huí di Leipzig bai Dresde, i bao di nomber fálsoe di coronel Stainville él a sali di Dresde atrobé pa Leipzig, camina algún tempoe después él a coroná su vida tramposa coe un suicidio cobarde.

Den lógianan di Dantzig i Konigsberg, koe Cagliostro a visitá un tras di otro, él a ser atrobé recibí fraternalmente, ma según su testimonio, él a haljá e convicción más firme di semper, koe masonería su objeto ta reinan. Nos no mester perdé fô di vista, koe den toer stadnan grandi, visitá pa Cagliostro, e rito di Rosa Cruz tabata florecé. E clase alji di masonería koe alquimia, brujería, incredulidad i deismo tin promer palabra adén, más koe den nada otro, tabatin su residencia pricipal na la Haya fô di 1662 i dj'alji él a esparcéle den e promer stadnan di Alemania i caba pasá pa Venecia. Koe Cagliostro, regresando di la Haya, tabata fihá su biba, coe preferencia, den e gran ciudadnan, ta justificá e sospecha koe él tabatin e hermánonan di Rosa Cruz pa héndenan di más á propósito pa bira miembro di su rito egipcio.

El ta continuá

anders, daar zij, toen zij zelven onder een uitzonderingswet stonden, zich herhaaldelijk tegen alle dergelijke wetten verklaard hebben). Verder waren onder de voorstemmers nog enkele vrijzinnigen van beide groepen en een anti-semiet.

Dat nu de meerderheid iets geringer was dan bij de tweede lezing (toen was ze 173 tegen 136, nu 168 tegen 145) licht hieraan, dat ditmaal eenige Polen en een aantal sociaaldemocraten waren weggebleven, terwijl veel meer conservatieven (onze anti-revolutionairen) waren opgekomen, die thans eenstemming tegen waren. Ook was van hen nu erfprins Hohenloge weggebleven, die den vorigen keer voor het Ceasrumsvoorstel stemde. De Katholieke niet-Centrumsman Gescher (militarist democraat enz. — van de soort zooals wij er ook hier te lande tellen) was in den Rijksdag aanwezig maar liep bij de stemming weg !! De eveneens zich Katholiek noemende vost Von Fürstenberg was stout genoeg, om voor zijne mening uit te komen en stemde luide met *Nein*.

De heer Richter., die zich de vorige maal onthield, stemde ook tegen. Hij bewees daarmede, dat de Katholieken niets van de radikalen te wachten hebben.

—Op den 2en April is de regeerende groothertog van Hessen, de 25-jarige Ernst Ludwig, te Coburg in het huwelijk getreden met de 17-jarige prinses Victoria Melita van Saksen-Coburg, dochter van den regeerenden hertog, vroeger hertog van Edinburgh, en zoon der Engelsche koningin.

Aanwezig waren de Duitsche keizer (neef der bruid), de koningin van Engeland (grootmoeder), de prins van Wales (oom), de hertog van Connaught (oom) en gemalin, de kroonprins van Rumenië en gemalin (zuster der bruid), prins Ludwig van Battenberg (oom der bruid), de kroonprins van Rusland (neef der bruid: beider moeders zijn zusters), de jonge prinses Alice (zuster van den bruidegom), van wie gezegd werd, dat ze met den Czarewicz zou verloofd worden.

Heden echter wordt het bericht verspreid, dat de Czarewicz volstrekt geen zin heeft om te trouwen en zijn erfrecht op den Russischen troon gaarne aan zijn broer, grootvorst Michael, zou afstaan. Deze is echter ziekelijk, zoodat minstens het laatste gedeelte van dit bericht onwaarschijnlijk voorkomt. En wat het eerste gedeelte betreft, het is wel zonderling, dat ditmaal toch de Czarewicz van zijne moeder en verscheidene familieleden vergezeld is.

Woensdag werd te Berlijn de eerste steen gelegd voor de Katholieke garnizoenskerk. De keizerlijke tent op het terrein was in Pauselijke kleuren gesteld.

Tegen 10 ure verzamelden zich Katholieke manschappen van alle wapens op het terrein.

De generaal-commandant der garde, de gouverneur van Berlijn, de minister van oorlog, prins Friedrich van Hohenzollern, vorst Anton Radziwill, de minister van eeredienst en tal van generaals woonden de plechtigheid bij, waarvan ook verscheidene Protestantsche garnizoenspredikanten getuigen wilden zijn. De vorstbisschop, kardinaal Kopp, was door Mgr. dr. Jahnel, de stad Berlijn door opperburgemeester, de keizer door prins Friedrich Leopold vertegenwoordigd, welke laatste van zijne gemalin vergezeld was en in de keizerstent werd ontvangen.

Nadat de trommen tot het gebed hadden aangeslagen, en de muziekkorpsen het lied: "Looft den Heer, den Koning der koningen" gespeeld hadden, hield de veldbisschop, Mgr. Aszmann eene rede naar aanleiding van den tekst: "Geeft den keizer wat des keizers en Gode wat Godes is."

Daarna had de steenlegging plaats. De bisschop wijdde den steen, die daarop door prins Friedrich Leopold gelegd werd, terwijl de troepen het geweer presenteerden, en de muziek de Keizershymne speelde. Nadat de bisschop den zegen had gegeven, speelde zij het *Te Deum*, en liet de prins parade maken.

De kerk zal zijn toegewijd aan den H. Joannes den Dooper. Zij wordt door een rijksarchitect in den Romaanschen overgangsstijl der Rijnstreken gebouwd en zal, als de grootste Katholieke kerk der hoofdstad, een waardig tegenstuk zijn van de Evangelische garnizoenskerk, die in de onmiddellijke nabijheid wordt gebouwd.

Engeland.—Het Engelsche Lagerhuis heeft gisteren bij eerste lezing aangenomen een ontwerp tot afschaffing van de parlementaire vertegenwoordiging der universiteiten. Evenens het wetsontwerp, waarbij de bevoegdheid van het Hoogerhuis, om zijn *veto* uit te preken over wetten, die door het Lagerhuis zijn aangenomen, wordt afgeschaft.

Deze beide wetsontwerpen waren niet door de regeering verlangd.

Het wetsontwerp om uitvoering te geven aan de beslissing van het Parijsche scheidsgerecht in zake de robbenvangst in de Beringzee, is door het Hoogerhuis bij derde lezing definitief aangenomen.

Oostenrijk.—Tijdens zijn verblijf te Weenen, heeft de Duitsche keizer een bezoek gebracht aan het zevende regiment huzaren, waarvan hij eerebevelhebber is. De keizer was gekleed in de kolonelsuniform van dat regiment en liet het voor zich parade maken. Na afloop daarvan gebruikte hij met de officieren den maaltijd, waarbij op 's keizers uitdruikkelijk verzoek ook twee nationale schotels, Hongaarsche *Gulyas* en Weener *Apfelstrudel*, voorgezet werden. De tafel was versierd met een zilveren beeldje, keizer Wilhelm voorstellende, den eersten prijs in den afstandsrit Berlijn-Weenen.

Dit gaf den keizer aanleiding, in zijn heildronk op keizer Frans Jozef op te merken, dat de afstandsrit tusschen Berlijn en Weenen de oorzak was geweest van vele verbeteringen in de cavalerie: men zou dien de hoogeschool van dat wapen kunnen noemen.

Na afloop van den maaltijd woonde de keizer nog eenige oefeningen van zijn regiment bij, waarover hij dermate tevreden was, dat hij drie ritmeesters dadelijk eene Pruisische ridder-orde verleende. Onder luide *Eljen*-roepen en onder de tonen van het het *Heil dir in Siegerkranz* verliet de keizer het terrein. Zoo groot was de geestdrift, dat de manschappen hunnen eerebevelhebber op de schouders uit de kazerne droegen.

Amerika.—Er worden ernstige maatregelen genomen, om de omkooperij onder de kiezers tegen te gaan, die reeds te lang de politiek in de Vereenigde Staten bedierf. En in afwachting dat de Tammany-club ineenstort onder het gewicht der openbare verachting, hebben thans reeds enkele „afrekeningen" plaats. De meest geruchtmakende daaronder is die van een zekeren M'Kane, die tot zes maanden gevangenisstraf veroordeeld is.

M'Kane is de type van den boss, den politieken leider zonder geweten. Hij beschikte over 6000 stemmen uit zijn district Gravesend in den staat New-York. De toewijding van zijn aanhangers is bij het corruptie-proces gebleken werkelijk treffend te zijn; het meerendeel der getuigen legde klakkeloos meineed af, om den chef te dekken, en een ervan, nog wel een politieagent, verklaarde kalmpjes: „dat hij het zijn plicht achtte, onverschillig wat, onder eede te verklaren, om don boss te redden." De macht van dezen politicus overschreed dan ook ver het terrein der plaatselijke politiek. Twee presidenten der republiek danken hem hun verkiezing, naar het gerucht wil. Zijn tusschenkomst besliste in 1888 ten gunste van Harrison.

De grootste republikeinsche kiezer was de senator Quay uit Pennsylvanië. Naarmate de dag der verkiezing naderde, ontstond er gemor in de partij; waarom werden er niet meer vergaderingen belegd en bladen uitgegeven? vroeg men. Waarvoor gebruikte Quay de 5 milioen p. st., die hij voor den verkiezingsstrijd had bijeengebracht? Op al die klachten antwoordde Quay slechts: „Laat me met rust. Ik heb nog nooit een verkiezing verloren. Harrison wordt president!" En de uitslag gaf hem gelijk. De boss M'Kane liet zijn 6000 democraten voor den tegenstander, den republikein stemmen; en voor zijn hulp kreeg hij het sommetje van 1 millioen p. st., of 12 millioen gulden.

Zijn laatste heldenfeiten dagteekenen van verleden jaar. Tammany stelde den kiezers als candidaat voor de rechterplaats in het hof van appèl zekeren Maynard voor, iemand die openlijk van valschheid beschuldigd werd. Men rekende op M'Kane, om den candidaat te doen zegevieren. Veertien der meest gezeten burgers van Brooklyn werden, volgens het wettelijk voorschrift, door de verbonden bestrijders van de Tammanny-club naar de verkiezings-bureaux gezonden, om de stemming te contrôleeren. M'Kane deed hen bij hunne aankomst, als landloopers in hechtenis nemen. Toen was de maat vol; het openbaar geweten geraakte in opstand en M'Kane werd vervolgd en veroordeeld wegens ontwettige gevangenhouding en omkooperij.

VERSCHEIDENHEDEN.

Een Fransch ingenieur, Bazin genaamd, stelt voor, groote atlantische schepen te bouwen met acht groote rollen, waarmede hij veel meer dan de tegenwoordige snelheid hoopt te verkrijgen. De wielen of rollen, waarop het schip rust, zullen den weerstand der golven zoozeer verminderen, dat een snelheid van 30 knoopen per uur gemakkelijk te bereiken zal zijn, zoodat men in vier dagen van Southampton of Liverpool naar New-York zou kunnen varen. De rollen zouden 26 voet beneden het water zijn en binnen een oppervlakte van ongeveer 24 voet in het midden ronddraaien, zoodat het schip in plaats van te glijden als gewone schepen, over het water zou rollen. De heer Bazin heeft proeven genomen, die hem van de deugdelijkheid zijner vinding overtuigd hebben, en er zal naar gemeld wordt, een schip volgens zijn plan gebouwd worden, dat 400 voet lang is met rollen van 75 voet middelijn en 35 voet wijd, die 22 omwentelingen per minuut zullen maken. Gelijk men weet heeft de Delftsche leeraar A. Huet, reeds jaren geleden uitvoerig gelijke denkbeelden ontwikkeld.

—

In enkele staten van het Chineesche Rijk o. a. in de provincie Kiangsu, wordt het maken van valsch geld als bedrijf uitgeoefend. Dit geld gebruiken de Chineezen niet om hunne medemenschen, maar om hun goden te bedriegen.

Vroeger verbrandden de Chineezen, als offer aan de geesten der afgestorvenen, valsch papieren geld, maar in deze dagen van verlichting en vreemdelingenverkeer zijn de inwoners van Shenkong, Hanchow en andere plaatsen tot de overtuiging gekomen, dat dollars toch veel gemakkelijker geld is voor de geesten dan die onhandige papiertjes. Daarom doen zij nu meestal hun voorouders en afgestorven vienden nagemaakte dollars cadeau. Die dollars zijn half zoo groot als de echte, maar de dooden te bedriegen schijnt men niet zulk erg kwaad te vinden, als den levenden dit aan te doen. Bovendien wordt het er voor gehouden, dat de overledenen het onderscheid niet kunnen bemerken, omdat velen hunner van deze wereld afscheid namen voordat zilveren dollars in China werden ingevoerd. Honderd nagemaakte Carolusdollars, in een doosje verpakt, worden voor 34 echte dollars verkocht, wat een heel voordeelige handel is.

Het vervaardigen van dit geld gaat zeer aardig toe. Men giet gesmolten tin uit op een plank, die met Chineesch papier is beplakt, welke men er stevig op drukt, totdat het stollende tin een zekere dikte heeft. De tinnen plaat, aldus verkregen, wordt in strooken gesneden, die 4 duim lang zijn, 1 duim breed en 1/3 duim dik. Vervolgens legt een werkman tien of twaalf van die strooken goed gelijk op elkander, vat den stapel met de eene hand en gaat dan aan het hameren, tot dezelfde strooken ongeveer 3 voet lang zijn geworden een voet breed en zoo dun, dat het dunste papier het erbij afleg1t. Het uitgeslagen tin wordt nu op gewoon kaartblad geplakt, en met een ponsmachine slaat men daaruitschijven, zoo groot als een dollar, Daarna is 't het werk van een jongen om, voorzien van een hamer en twee muntstempels, de een voor den beeldenaar, de ander voor de keerzijde, op die schijven den muntslag van een dollar te slaan, en klaar is het geld, op den rand na, maar zoo nauw schijnt men in China niet te zien.

De „North China, Herald", die het bovenstaande mededeelt, verhaalt nog een ander staaltje van misleiding der goden, maar uit een geheel ander deel van het Hemelsche Rijk. In den laatsten tijd schijnen sommige streken der provincie Anhui geteisterd te wordén door een besmettelijke ziekte, en wel zóó erg, dat de menschen niet in staat waren den oogst binnen te halen.

Nu beproeide men de goden te bedriegen door „nieuwjaarsdag" te spelen en te doen, alsof 1 September de eerste dag van het nieuwe jaar ware. Voor het vieren van dit onecht nieuwjaarsfeest werden al de gewone toebereidselen gemaakt, zooals het afsteken van vuurwerk, het versieren der huizen met mooie spreuken op rood papier, enz.

Men bedoelde daarmede den ziektegod in den waan te brengen, dat hij zich vergist had in de jaargetijden en verkeerdelijk het volk bezocht met een besmettelijke ziekte, namelijk in een tijd, waarin dit, volgens den gewonen loop der natuur, niet moest voorkomen. Daar nu elke handeling der goden, die in strijd is met den gewonen loop der natuur, volgens het geloof der Chinezen, door den koning des Hemels met straf wordt vergolden, meenden de auteurs in deze tooneelgrap, dat de god der ziekte, uit vrees voor de opperste godheid, zijn kwade geesten wel zou terugroepen.

Dit kinderspel werd afgespeeld met de goedkeuring en medewerking der plaatselijke overheden, maar men kon toch niet merken, dat het eenige gunstige verandering in den toestand teweeg bracht.

—

De keizerlijke hofhouding van Weenen zooals ze thans geregeld is, dagteekent uit de tijden van keizer Karel VI, die na den vrede van Utrecht zich niet langer op den Spaanschen troon kunnende handhaven, naar zijn vaderland terugkeerde en na een lange regeering door Maria Theresia opgevolgd werd. Door zijn langdurig verblijf in Madrid en later in Barcelona, was hij een halve Spanjaard geworden, en zoo is het geen wonder, dat hij zijn hofhouding naar de eischen der Spaansche étiquette regelde. Die hofinrichting is tot den huidigen dag gehandhaafd gebleven en vormt in onze moderne maatschappij een feodaal overblijfsel uit lang vervlogen tijden. Zoo bestaat er bijv. voor het hof een eigen apotheek, die in een gedeelte van het paleis is ondergebracht, en evenzoo worden de vele bedienden gedeeltelijk met de overblijfsels der keizerlijke tafel betaald, zoodat het niet moeielijk is, wijn en likeuren uit de keizerlijke kelders voor betrekkelijk geringen prijs te koopen. Men verzekert zelfs, dat er na plechtige maaltijden een heele negotie in fijne schotels en kliekjes gehouden wordt, waarvan de verkoop nog een aardig sommetje voor de bedienden opbrengt. Vooral is suikergoed van de "Hoftafel" een veel begeerd artikel.

Nog heden is de keizerlijke hofhouding zoo uitgebreid en leven zoovele menschen daarvan, dat zij een kleine maatschappij op zichzelve vormt, en tot die maatschappij behooren nu ook de bij de hofkapel aangestelde zangers en muzikanten. Maria Theresia heeft dit koor in het leven geroepen, en de aandrang om daarin opgenomen te worden, is wegens de goede bezoldiging steeds zeer groot. Hans Richter, de scholier en vereerder van Richard Wagner, staat aan het hoofd dier schare. Thans zijn de twee plaatsen van vice-kapelmeester vacant, en 't is te begrijpen, dat velen naar dien begeerden post mededingen. Het behoeft wel nauwelijks gezegd te worden, dat de leden dier kapel katholiek moeten zijn.

De bij dit koor aangestelden worden in drie klassen verdeeld en wel:

1°. de "Sangerknaben", die, na goed afgelegd examen, op kosten der hofkapel in een daartoe aangewezen instituut niet alleen in de muziek worden opgeleid, maar kosteloos hun geheele opvoeding krijgen. Zij blijven zoolang in dienst tot hun stem begint om te slaan. Op dezen volgen:

2°. de "expectanten", dat zijn die, welke, na goed afgelegd examen, als on-

bezoldigde leden in de hofkapel treden. Zij krijgen een schadeloosstelling van fl. 60 per kwartaal, vrije geneeskundige behandeling in geval van ziekte en het zekere vooruitzicht om ongeveer na 10 jaren vast aangesteld te worden. Voorts:

3°. De "Wirklichen". Deze krijgen een salaris van fl. 800 tot 1200, genieten alle voordeelen, welke aan hofbeambten zijn toegekend, dragen een uniform en moeten daarvoor op Zon-en feestdagen in de kapel zingen. Daarenboven zijn zij verplicht, in de hofconcerten mede te werken, waar elke excutant naar gelang van zijn instrument een bezoldiging van 20 tot 40 dukaten krijgt. Een ander voordeel bestaat hierin, dat de definitief aangestelde nimmer tegen zijn wil gepensioneerd of ontslagen kan worden, en dat zoo iemand, als hij ook maar een enkelen dag is aangesteld geweest en den volgenden dag na zijn benoeming voor zijn dienst ongeschikt wordt, levenslang het salaris behoudt, dat hij genoten heeft. Zoo komt het voor, dat een zanger, die zij stem verloren heeft, of een muzikant die zich aan zijn vinger bezeerd heeft, twintig, ja zelfs dertig jaren als actief op de lijsten voorkomt zonder ooit meer iets daarvoor te doen.

Onder deze omstandigheden is het begrijpelijk, dat zoodra er een plaats in de hofkapel vacant is, het niet aan sollicitanten ontbreekt, en dikwijls 50 of 60 candidaten zich voor het examen aanmelden.

BEKENDMAKING.

De publieke verkoop van ZILVEREN EN GOUDEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar- en Beleenbank*, van af 1 Juli t/m. 31 December 1891, onder N°. 8924 A t/m. N°. 3258 B, zal plaats hebben op Donderdag den 24n. Mei a. s. en volgende dagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, 18 Mei 1894.

De Voorzitter,

M. P. CURIEL.

ANUNCIO

Beendementoe público di PREENDANAN koe tien plaka fiá riba nan na *Spaar- en Beleenbank*, eesta eesnan di fo di 1 di Juli te 31 di December di 1891, bao di noember 8924 A te noember 3258 B, lo toema lugar Djaweebs, dia 24 di Mei i dianan koe ta sigui.

Ta pidi interesadonan di evita e beendemeentoe ayi pagando intres koe nan ta debe.

Corsouw, 18 di Mei 1894.

President,

M. P. CURIEL.

"Pidi I Lo Boso Haja"

ta titulo di un boeki di Misa koe mi a ricibi poco dia pasa i koe tin toer oracion necesario pa un bon cristian. Nan ta masjar boenita gebinder, propio pa regalo, i nan prijs ta di *f* 0.75 te *f* 4.50. Tambè mi a haja masjar boeki di Misa na holandes, masjar boenita i di diferente prijs. Mi ta ofrece tambè un colleccion di Katholieke Illustratie boenita gebinder; pa informacion cerca.

AURELIO ALVAREZ

DOS HOMBRES SE ENCUENTRAN Y HABLAN.

"Cuando los hombres hablan, las cosas se explican," dijo una vez, á su modo sabio y filosófico, un amigo del que esto escribe. Y en cuanto á él, fué verdad. Nadie puede predecir á que resultados puede llevar una conversación casual. Guerras se han declarado y terminado y grandes empresas se han comenzado ó han fallido por no haberse hablado claramente las cosas de antemano. "La vida y la muerte están en poder de la lengua," dice la Escritura.

Dos hombres se encontraron un día en el Almacén de drogas de los Sres. Soriano é hijos, en Yecla, aquí en esta vieja España. Su encuentro fué puramente casual; el primero de los dos hombres se hallaba ya en el Almacén esperando una oportunidad para exponer su negocio cuando el segundo entró, y preguntó desde luego por cierta medicina profusamente anunciada, y conocida bajo el nombre que él mencionó. El primer recién llegado le dirigió entonces una pregunta que fué pronta y satisfactoriamente contestada, y lo que sucedió después tendrémos que copiarlo de una carta de puño y letra del primer recién llegado, cuya firma aparece al pie de aquella.

Desde Yecla, mes de Julio de 1893, escribe: "Tengo cincuenta años, y he disfrutado siempre de cabal salud hasta hará cosa unos ocho años, en que empecé á perder el apetito y á sufrir de varias molestias, entre ellas flojedad y pesadez en el estómago después que tomaba alimento; náuseas y un gusto amargo, repulsivo, en la boca; dolores en la espalda, pecho y costados; pérdida de ánimo, y de deseos de trabajar, y mucha torpeza y dolor de cabeza.

"Por malas que fuesen estas cosas, me molestaban menos que la irritación á la garganta y la tos que me acometieron al cabo de un cuanto tiempo; así que empezé á pensar si estaría destinado á padecer de tisis y morir de ella."

Al llegar á esta parte de la carta, describe el encuentro en el Almacén de drogas, y aludiendo al hombre que allí encontró, continúa el autor de esta carta, el Sr. Hernández, como sigue: —"Le pregunté de qué se quejaba, y me respondió que por durante cinco años había estado sufriendo de fuertes dolores de cabeza, y que después de haber usado remedios y prescripciones casi innumerables, no había hallado más que una que le diera alivio, y era el Jarabe Curativo de la Madre Seigel. Impresionado por sus palabras, y naturalmente deseoso de curarme también, compré, así mismo, una botella sobre la marcha, y aún no había hecho uso de ella por ocho días cuando ya encontré á mis sufrimientos un alivio que nada me lo había procurado antes, á pesar de que lo había ensayado casi todo,—con solo cuatro botellitas del Jarabe Curativo de la Madre Seigel logré mi restablecimiento, y tengo el gusto de manifestárselo á Vds. á fin de que puedan publicarlo en beneficio de toda la humanidad. De Vds. afmo (firmado) Jermi Hernández."

Otra carta fechada en Cartagena, en tres de Julio de 1893, dice: "He sufrido de una enfermedad de estómago cuyos principales síntomas eran falta de apetito, frecuentes dolores de cabeza, flatulencia, nerviosidad y debilidad general; y una botella del Jarabe curativo de la Madre Seigel ha restablecido por completo mi salud (firmado) María Sifuentes Cánovas."

Esto en cuanto á los hechos consignados en estos dos casos. Pero qué diremos de sus causas? Pues tan solo estas palabras; que ambos eran debidos á indigestión y dispepsia. El veneno por ellas engendrado podía estar oculto y sin sentirse durante largo tiempo, pero también hacerse entonces, de repente, activo por efecto de cansancio mental, de exceso en comer, de comer mal, de exposición al aire libre ó cualquiera de otras tantas influencias. Entonces decayeron los riñones (á los que siguieron el estómago é hígado), el ácido venenoso latente en la sangre pudo desarrollar la inflamación en las articulaciones, y los fluidos así retenidos produjeron la hidropesía. Con semejante estado de cosas pueden producirse toda clase de desarreglos, siendo cada uno de ellos más bien que una enfermedad el síntoma y resultado de la sola causa de casi todas las enfermedades; la indigestión y la dispepsia. El corazón y los pulmones se afectan muchas veces por simpatía, y esto es lo que ocurrió en el caso del Sr. Hernández, excitada como se hallaba su imaginación por el miedo á la tisis.

Curad la torpeza de la digestión, expeled el veneno acumulado, y hallaréis en seguida un mejoramiento general. El conseguir esto está en poder del Jarabe Curativo de la Madre Seigel, como lo ha estado jamás quizás en poder de remedio alguno hasta hoy conocido.

Paul F. G. CURIEL

biedt het geëerde publiek zijne diensten aan tot het geven van lessen in de Fransche taal en in het Italiaansch- of dubbel boekhouden.

Grondtaal: Hollandsch of Spaansch

Curaçao, 13 Juni 1893.